

FTUC01, Brister i det mänskliga tänkandet: Kognitiv och social bias, 7,5 högskolepoäng

Flaws in Human Thinking: Cognitive and Social Bias, 7.5 credits

Grundnivå / First Cycle

Fastställande

Kursplanen är fastställd av Prodekanen med ansvar för utbildning på grundnivå och avancerad nivå vid Humanistiska och teologiska fakulteterna 2025-11-14 (U 2025/177). Kursplanen träder i kraft 2026-01-01 och gäller från och med höstterminen 2026.

Allmänna uppgifter

Kursen är obligatorisk inom Kandidatprogrammet i teoretisk filosofi: Kritisk utredare.

Kursen ges också som fristående kurs och kan normalt ingå i en examen på såväl grundnivå som avancerad nivå.

Undervisningsspråk: Svenska

Huvudområde

Teoretisk filosofi med specialisering i kritisk utredningsmetodik

Fördjupning

G1N, Grundnivå, har endast gymnasiala förkunskapskrav

Kursens mål

Efter avslutad kurs ska studenten

Kunskap och förståelse

- kunna redogöra för hur olika former av bias och felslut kan förklaras i termer av kognitions- och socialpsykologiska teorier,
- kunna redogöra för de centrala begreppen inom teorierna och ytligt för teoriernas uppkomst och utveckling,

Färdighet och förmåga

- kunna upptäcka vanliga felslut i resonemang och utredande texter,
- kunna identifiera situationer i vilka det är vanligt att bias manifesteras och använda strategier för att där motverka att själv hemfalla åt dessa,

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- kunna generalisera från hur kognitiv och social bias manifesteras i en utredningssituation till hur samma mekanismer kan påverka vardaglig interaktion och kommunikation,
- kunna redogöra för varför de olika formerna av bias utgör felslut och hur de avviker från rationalitetsnormer, men samtidigt kunna kritiskt förhålla sig till hur de här tendenserna används för att förklara mänskligt tänkande.

Kursens innehåll

Kursen syftar till att ge en teoretisk och praktisk förståelse för brister i det mänskliga tänkandet inom områdena sannolikhetsbedömningar, värderingar, informationsinhämtning och informationsintegrering, metakognitiva bedömningar samt implicit bias. Under kursen kommer studenten få flera mindre utvärderingsuppgifter och genom dessa få en konkret förståelse för sin egen och andras fallenhet för olika sorters bias och felslut. Varvat med utvärderingsuppgifterna och tillhörande seminarier kommer kursens lärare att presentera de olika kognitiva och sociala förklaringar som finns att tillgå vad gäller våra kunskapsbearbetande förmågor och på vilket sätt tendenserna som leder oss till felslut och bias också är gynnsamma för oss. Studenterna kommer också att få möjlighet att diskutera strategier för att motarbeta de här tendenserna i de situationer där de bör undvikas. Kursen är i synnerhet inriktad på hur man i rollen som utredare blir bättre på att undvika olika möjliga felslut i sitt arbete.

Kursens genomförande

Undervisningen sker i form av föreläsningar och tre obligatoriska seminarier.

Om studenter utan egen förskyllan, på grund av till exempel olycksfall, plötslig sjukdom eller liknande, inte kunnat genomföra det obligatoriska momentet ansvarar universitetet för att ett likvärdigt alternativ till eller en annan tidpunkt för momentet erbjuds. Detta gäller också studenter som fullgör uppdrag som studentrepresentant.

Kursens examination

Kursen examineras genom tre utvärderingsuppgifter (2,5hp) och en salstentamen (5hp).

Om så krävs för att en student med varaktig funktionsnedsättning ska ges ett likvärdigt examinationsalternativ jämfört med en student utan funktionsnedsättning, så kan examinator efter samråd med universitetets avdelning för pedagogiskt studentstöd fatta beslut om alternativ examinationsform för berörd student.

Betyg

Betygsskalan omfattar betygsgraderna: Underkänd, Godkänd, Väl godkänd

Utvärderingsuppgifterna kan få betyget Underkänd eller Godkänd. Tentamen kan få Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd. För betyget Godkänd på kursen krävs minst Godkänd på alla delar av examinationen. För betyget Väl godkänd krävs därutöver Väl godkänd på tentamen.

Förkunskapskrav

Grundläggande behörighet

Övrigt

- Kursen ges vid Filosofiska institutionen, Lunds universitet.
- Poängtalen för kursinnehåll som helt eller delvis är gemensamt med en annan kurs får endast tillgodoräknas en gång i examen.
- För ytterligare information hänvisas till aktuellt anmälnings- och informationsmaterial.